

TESTARE PÅ HUGGET. Magnus Mattisson, Anders Karlsson och Johan Eriksson har tagit ett grepp runt de mest kända proffsmotorsågarna på marknaden. Testet gjordes till stor del ute i de blekingska skogarna.

FOTO: MAGNUS BERGSTRÖM

ATL:s testare

● ATL:s testare av motorsågar är **Magnus "Mange" Mattisson**, från Färlöv i Skåne, driver världens största internetforum för samlare av motorsågar och är ständigt sysselsatt med allt som handlar om gamla och nya motorsågar. Jobbade tidigare som lantbruksarbetare inom jord- och skogsbruk men en allvarlig ryggskada tvingade honom att sluta.

Anders Karlsson, från Asarum utanför Karlshamn, har jobbat med motorsågar i nästan 20 år och driver skogsbruk med 150 hektar blandskog där han får ut ved, timmer och flis. Han jobbar också som processtekniker på massabruk.

Johan Eriksson är en teknikintresserad lastbilsreparatör från Alvesta. Han har ett brinnande intresse för vetarmotorsågar och har dessutom en hyfsad samling med sådana.

ATL:s teknikreporter **Magnus Bergström** står för planering, testledning och sammanställning.

Ingen bäst på allt

– men det syns att tillverkarna sneglar på varandra

Ingen bäst på allt

– men det syns att tillverkarna sneglar på varandra

SKÅNE BLEKINGE (ATL)

Vilken är den perfekta motorsågen? Enligt ATL:s testare skulle det vara en med Dolmars enkla konventionella motor, Husqvarnas chassi och säkerhetslösningar samt Stihls kedja.

Med kända märken som Stihl och Husqvarna är det små detaljer som avgör skillnaderna mellan motorsågarna i ATL:s test av proffsmotorsågar. Och det syns att tillverkarna tagit lärdom av varandra. Samtliga, utom Hitachi, har till exempel återfjädrande brytare. Och en snabb titt på Jonsered CS 2253 och Husqvarna 550 XP visar på många likheter.

– De har identiska motorer,

men förgasare och troligen programvara skiljer, därav lite skillnad i prestationer, förklarar Magnus Mattisson.

Och tillägger:

– Det som gör en Jonsered till en Jonsered är den raka bågvinkele som också används som siktlinje.

Kastskydd

Magnus, Anders och Johan har många olika åsikter men de är överens om att Husqvarnas patenterade bakre kastskydd, Triobrake, utgör en väsentlig skillnad jämfört med de andra.

– När jag är ute och jobbar värdesätter jag säkerhet och

den här funktionen är vad som gör 550 till min favorit.

Och fortsätter:

– Synd bara att det kostar extra. Triobrake borde vara standard på alla motorsågar.

” När jag är ute och jobbar värdesätter jag säkerhet

Rätt kedja

Vid ett av testmomenten skivades en tallstock flera gånger av samtliga testare.

Den genomsnittliga tiden togs för motorså-

garna och teknikreportern rynkade förbryllat på pannan när Stihls MS 261 var minst fyra sekunder långsammare än sina närmaste konkurrenter.

Men efter att den fått på ked-

jan den levererades med, en 0,325 Rapid Micro, sågade Stihlen snabbast av alla.

– Det här visar hur viktig en bra kedja är för motorsågen, säger en nöjd Magnus Mattisson, som bara har positivt att säga om Stihls kedjor.

Stopp i oljetillförseln

Hitachis CS51EAP marknadsförs som en proffssåg och har därför testats likvärdigt med de andra.

Under första dagens uthållighetstest orkade den inte lika mycket som de andra och under andra dagens skogsarbete visade det sig delvis varför.

– Det kommer inte fram olja som kan smörja svärdet. Det måste vara något fel på oljepumpen, konstaterade Mag-

nus Mattisson på plats i skogen.

Testet avbröts

Testet med Hitachin avbröts därför på grund av risk för att kedjan kunde sträckas och brista.

Det skulle visa sig att det 15-tums Iggesundssvärd som rekommenderats tillsammans med "lilla Husqvarnafästet" var felaktiga.

Det blev stopp i oljetillförseln och slangen från pump till svärd hoppade loss. Trots detta upplevdes Hitachin som mediocker jämfört med de andra.

Magnus Bergström

08-588 338 25 • magnus.bergstrom@lrfmedia.lrf.se

Så här gjorde vi

● Fem likvärdiga proffsmotorsågar i 50-kubiksklassen har testats under två dagar i Skåne och Blekinge. Urvalet har gjorts för användare som har höga krav på mångsidiga motorsågar i yrkeslivet. Motorsågarna har testats med 15-tumssvärd där Stihl Husqvarna och Jonsered levererade sina egna standardsvärd medan Dolmar och Hitachi monterades med Iggesunds svärd och "lilla Husqvarnafästet".

Kedjan som användes är Blount Oregon 21 BPX.325, 1,5

mm drivlänk. Detta för att kunna jämföra kapaciteten så jämnt som möjligt. Stihls motorsåg testades först 22 BPX och sedan med deras egen "Rapid Micro"-kedja som levererades med sågen. Under testet användes Aspen tvåtaktsolja för samtliga motorsågar.

● Följande moment ingick i testet:

✓ Service och underhåll: Gjordes vid verkstadsbänken i Färlöv där vi såg på hur smidigt

det är att serva motorsågarna. Påfyllning av bränsle och olja, byte av kedja och svärd, byte och rengöring av filter, ställbar oljepump, kedjespänning, med mera.

✓ Prestanda och kraft: Bedömdes fortlöpande under testdagarna. Bland annat genom uthållighetstest vid sågning i grov tallstock – rakt av men också rakt igenom längs med fibrerna. Punkter som bedömdes: Start, acceleration, sågkapacitet genom stock på tid, sågkapacitet

vid kvistning, kraft genom stock längs med, samt uppmätt motortemperatur efter uthållighetstest i stock.

✓ Hanterbarhet/känsla: Bedömdes huvudsakligen under andra dagens skogsarbete i Blekinge då närmare 40 granar fälldes och kvistades. Vi kollade på grepp, smidighet/viktfördelning, åtkomst till reglage, vibrationer, buller, spånsprut, avgasavledning, med mera.

✓ Reglage och konstruktion: Gjordes fortlöpande under test-

dagarna. Åtkomst till och placering av reglage, spånsprut, avgasavledning, kastskyddets funktion, säkerhetsgrepp och andra säkerhetsfunktioner, handtagsvärme, halkskydd i handtag samt utförande av siktlinje.

Samtliga fyra områden bedöms efter 1–5 där 1 är mycket dåligt och 5 är mycket bra. Det samlade betyget är lika med snittet av ovanstående fyra testpunkter.

Se hela testet

5=Mycket bra. 4=Bra. 3=Godkänd. 2=Dålig. 1=Mycket dålig. Det samlade

Hitachi CS51EAP

Tveksamt för proffsen

2

Hitachin råkade ut för komplikationer i samband med svärdsbyte.

Service och underhåll: 2

Tvådelat filter ramlar lätt isär och kan försvinna i delar, krävs liten extramejsel för att justera oljepumpen, inga captiva svärdsmuttrar.

Prestanda och kraft: 2

Dålig acceleration, märkbart svagare än de andra i testet.

Hanterbarhet/att jobba med: 3

Smidig och lättjobbad för kvistning men känns inte hållbar i längden.

Reglage och konstruktion: 2

Bra med primer (manuell bränslepump), borde byta den fasta brytaren mot återfjädrande, känns lite för "plastigt".

Tillägg: Hitachin bedömdes fram till och med att problemen med oljetillförseln upptäcktes. Läs mer om detta i texten på sidan 15.

Motor: 50,1 cc. 2,4 kW.

Bränsletank: 0,53 liter.

Oljetank: 0,27 liter.

Ljudeffektnivå, tillverkarens uppgifter: 117 db.

Uppmått vikt, tankad: 6,94 kilo.

Cirkapris, ex. moms: 4 792 kronor.

Dolmar PS-5105

Stark och pålitlig

3+

Trots att Dolmar funnits länge i Sverige är märket ganska okänt.

Service och underhåll: 4

Enkelt att byta och göra rent filter, smidigt kedjebyte men saknar captiva svärdsmuttrar, enkel konventionell motor för service.

Prestanda och kraft: 4

Kraftfull men törstig – tankades efter sex träd, stark med bra svar från gasreglaget, den ende med fjädersystem i startapparaten istället för dekompressionsventil.

Hanterbarhet/att jobba med: 3

Uppfattades väldigt individuellt. En testare tyckte den var ganska klumpig med hög tyngdpunkt och långsmalt grepp. En annan tyckte den var smidig och tystgående.

Reglage och konstruktion: 3

Saknar primer, tekniskt några år efter konkurrenterna – men det behöver inte vara negativt, otydliga riktmärken, bra tilltaget handskydd vid kedjesläpp.

Motor: 50 cc. 2,8 kW.

Bränsletank: 0,47 liter.

Oljetank: 0,27 liter.

Ljudeffektnivå, tillverkarens uppgifter: 111 db.

Uppmått vikt, tankad: 6,95 kilo.

Cirkapris, ex. moms: 5 395 kronor.

Stihl MS 26

Kedjan höjer sågen

Imponerande kapacitet med rätt

Service och underhåll: 3

Bra snäppöppning på bränslelocket, jekåpan inte hålls fast och alltså kan filteryta av HD-typ som var smidigt för att öppna toppkåpa.

Prestanda och kraft: 5

Lättstartad – bara tre drag, klart bärustad med stihlkedjan, rakt igenom.

Hanterbarhet/att jobba med: 3

Två av testarna uppfattade den som sit (är dock en vanesak), greppet up för långt.

Reglage och konstruktion: 3

Saknar primer, halkskydd i bygel, **Motor:** 50,2 cc. 2,8 kW.

Bränsletank: 0,5 liter.

Oljetank: 0,27 liter.

Ljudeffektnivå, från tillverkare: 111 db.

Uppmått vikt, tankad: 6,78 kilo.

Cirkapris, ex. moms: 5 918 kronor.

Ljudeffektnivå, tillverkarens uppgifter: 117 db.
Uppmätt vikt, tankad: 6,94 kilo.
Cirkapris, ex. moms: 4 792 kronor.

Ingen återfjädrande brytare.

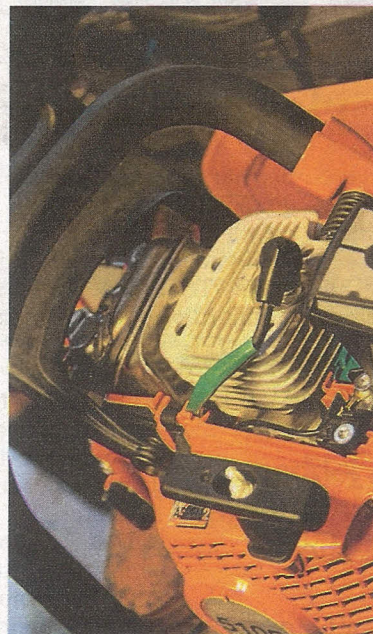

Ställbar oljepump någonstans därinne.

Pedagogisk manual på proffsmotorsåg.

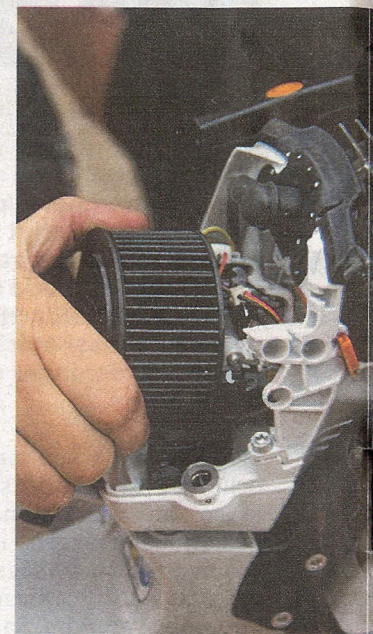
Bränsletank: 0,47 liter.
Oljetank: 0,27 liter.
Ljudeffektnivå, tillverkarens uppgifter: 111 db.
Uppmätt vikt, tankad: 6,95 kilo.
Cirkapris, ex. moms: 5 395 kronor.

Mycket väl tilltaget handskydd mot kedjesläpp.

Vissa föredrar Dolmars motor, med fjädersystem i startapparaten, eftersom den är enkel att meka med.

Oljetank: 0,27 liter.
Ljudeffektnivå, från tillverkare: 111 db.
Uppmätt vikt, tankad: 6,78 kilo.
Cirkapris, ex. moms: 5 918 kronor.

Heta sågar

● Motorsågarna pressades i ett uthållighetstest där de kördes med svärdet rakt in i en granstock längs med träfibrernas längd. Detta för att iaktta hur sågarna hanterade långa fibrer men främst för att kolla hur mycket motorerna orkade. Vid mätning av motortemperaturen användes en IR-termometer.

Så här gick det:

Dolmar PS 5105 C: 147 grader.

Hitachi CS51EAP: Vi avbröt efter att mätaren visat över 200 grader. Detta på grund av stopp i oljetillförseln till svärdet.

Stihl MS 261: 150 grader.

Husqvarna 550 XP: 155 grader.

Stubben luktade bränt när sågarna pressades hårt.

Jonsered CS 2253: 165 grader.

...e betyget är lika med snittet av de fyra testpunkterna.

1 **3+**

Kedja på Stihlsågen.

...minus för att skruvarna i ked-
...n tappas bort vid service, stor
...att få loss, krävs kombinyckel

...st kapacitet för kapning när ut-
...stark.

...lite klumpig och för hög i chas-
...plevdes antingen för trångt eller

...let mesta känns rejält.

...db.

Jonsered CS 2253 **3+**

Lättjobbad

Jonsered håller fast vid sitt koncept med rak bygel och mått-
skala.

Service och underhåll: 3

Krävs verktyg för att lossa luftfilter, minus för att skruv i kåpa sitter
trångt intill bygeln, kompakt och välordnat motorutrymme.

Prestanda och kraft: 4

Till en början svårstartad men sedan uppfattades den rapp och
med bra acceleration.

Hanterbarhet/att jobba med: 4

Samtliga tyckte den kändes lätt och smidig att vända och vrida.
Den raka bygeln är mest en vanesak, bra viktfordelning. Kan inte
ställas i "dött läge" så att motorn blir sur.

Reglage och konstruktion: 4

Plus för Jonsereds klassiska måttskala på kedjekåpan, halkskydd i
greppet, bygeln används som siktlinje.

Motor: 50,1 cc. 2,8 kW.

Bränsletank: 0,52 liter.

Oljetank: 0,27 liter.

Ljudeffektnivå, från tillverkare: 116 db.

Uppmätt vikt, tankad: 6,73 kilo.

Cirkapris ex. moms: 7 280 kronor (med värme i handtaget).

Husqvarna 550 xp **4**

Säker och genomtänkt

Ingen hade egentligen något dåligt att säga om Husqvarna
som fick bäst betyg.

Service och underhåll: 4

Krävs verktyg för att lossa luftfilter, kompakt och välordnat motor-
utrymme.

Prestanda och kraft: 4

Bra svar på acceleration och klart godkänd kraft.

Hanterbarhet/att jobba med: 4

Påminner om Jonsered när det gäller att jobba med, smidig och
följsam för både kvistning och kap. Kan inte ställas i "dött läge" så
att motorn blir sur.

Reglage och konstruktion: 5 (för triobrake)

Plus för Triobrake (kastskydd för högerhanden), samtliga tycker
dock att en sådan säkerhetslösning skulle vara gratis tillval, genom-
tänkt rakt igenom.

Motor: 50,1 cc. 2,8 kW.

Bränsletank: 0,52 liter.

Oljetank: 0,27 liter.

Ljudeffektnivå, från tillverkaren: 116 db.

Uppmätt vikt, tankad: 6,80 kilo.

Cirkapris ex moms: 7 280 kronor (med värme i handtaget).

Ljudeffektnivå, från tillverkare: 116 db.
Uppmätt vikt, tankad: 6,73 kilo.
Cirkapris ex. moms: 7 280 kronor (med värme i handtaget).

Det gäller att hålla reda på de lösa skruvarna i kedjekåpan.

Stihl har valt en annorlunda lösning på luftfiltret som man enkelt skruvar av för byte och rengöring.

Greppet i handtaget verkade passa samtliga testarens händer.

Aningen för tajt att komma åt skruven på grund av bygel. Inget stort fel, men...

Ljudeffektnivå, från tillverkaren: 116 db.
Uppmätt vikt, tankad: 6,80 kilo.
Cirkapris ex moms: 7 280 kronor (med värme i handtaget).

Triobrake är Husqvarnas tredje kedjebroms som aktiveras med högerhanden. En säkerhetslösning som kan vara bra om man råkar ramla med motorsågen eller vid uppkvistning. Samtliga testare uppskattade funktionen.

I ATLS TESTLAB.
Kvistning utgör större delen av arbetsdagen när man avverkar med motorsåg. Därför har vi lagt stor vikt vid detta moment för att bedöma motorsågarna.
FOTO: MAGNUS BERGSTRÖM

Rätt kedja höjer prestandan

● Genomsnittlig tid för att kapa skivor från en tallstock på 35 centimeters diameter.

Oregon 21 bpx-kedja användes till samtliga utom Stihl.

Så här gick det:

Dolmar PS 5105 C: 19 sekunder.

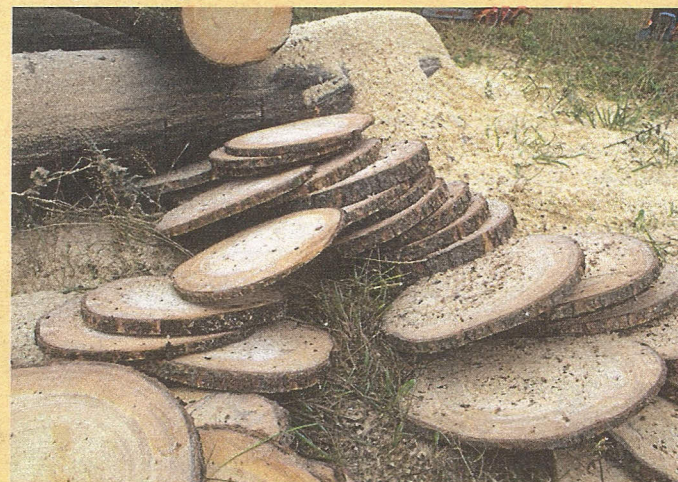
Hitachi CS51EAP: 36 sekunder.

Stihl MS 261: 24 sekunder (Med 22 bpx) 16 sekunder (efter byte till Rapid Micro Stihl-kedja).

Husqvarna 550 XP: 19 sekunder.

Jonsered CS 2253: 18 sekunder.

Samtliga testare kapade flera gånger med varje såg.

SKIVAD LIMPA. Närmare 300 skivor blev det under två timmar.

lig. Det samlade betyget är lika

Stihl MS 261

3+

Kedjan höjer sågen

Imponerande kapacitet med rätt kedja på Stihlsågen.

Service och underhåll: 3

Bra snäppöppning på bränslelocket, minus för att skruvarna i kedjekåpan inte hålls fast och alltså kan tappas bort vid service, stor filteryta av HD-typ som var smidigt att få loss, krävs kombinyckel för att öppna toppkåpa.

Prestanda och kraft: 5

Lättstartad – bara tre drag, klart bäst kapacitet för kapning när utrustad med stihlkedjan, rakt igenom stark.

Hanterbarhet/att jobba med: 3

Två av testarna uppfattade den som lite klumpig och för hög i chassit (är dock en vanesak), greppet upplevdes antingen för trångt eller för långt.

Reglage och konstruktion: 3

Saknar primer, halkskydd i bygel, det mesta känns rejält.

Motor: 50,2 cc. 2,8 kW.

Bränsletank: 0,5 liter.

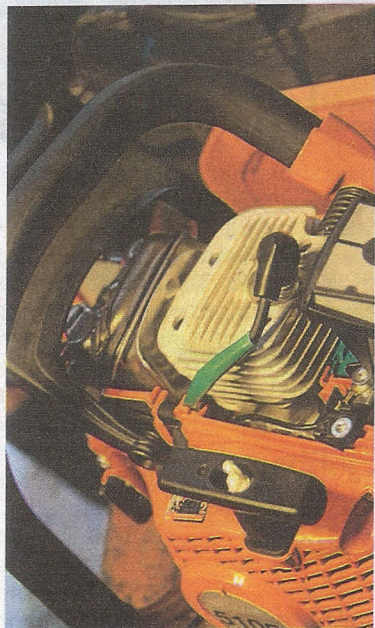
Oljetank: 0,27 liter.

Ljudeffektnivå, från tillverkare: 113 db.

Uppmätt vikt, tankad: 6,78 kilo.

Cirka pris, ex. moms: 5 918 kronor.

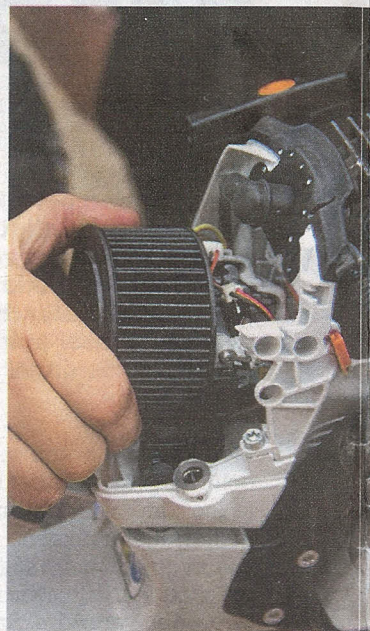
Bränsletank: 0,47 liter.
 Oljetank: 0,27 liter.
 Ljudeffektnivå, tillverkarens uppgifter: 111 db.
 Uppmätt vikt, tankad: 6,95 kilo.
 Cirkapris, ex. moms: 5 395 kronor.

Mycket väl tilltaget handskydd mot kedjesläpp.

Vissa föredrar Dolmars motor, med fjädersystem i startapparaten, eftersom den är enkel att meka med.

Oljetank: 0,27 liter.
 Ljudeffektnivå, från tillverkare: 113 db.
 Uppmätt vikt, tankad: 6,78 kilo.
 Cirkapris, ex. moms: 5 918 kronor.

Det gäller att hålla reda på de lösa skruvarna i kedjekåpan.

Stihl har valt en annorlunda lösning på luftfiltret som man enkelt skruvar av för byte och rengöring.

Ljudeffektnivå, från tillverkare: 116 db.
 Uppmätt vikt, tankad: 6,73 kilo.
 Cirkapris ex. moms: 7 280 kronor (me

I ATL:S TESTLAB.

Kvistning utgör större delen av arbetsdagen när man avverkar med motorsåg. Därför har vi lagt stor vikt vid detta moment för att bedöma motorsågarna.

FOTO: MAGNUS BERGSTRÖM

ATL TESTAR

SIDORNA 15-17